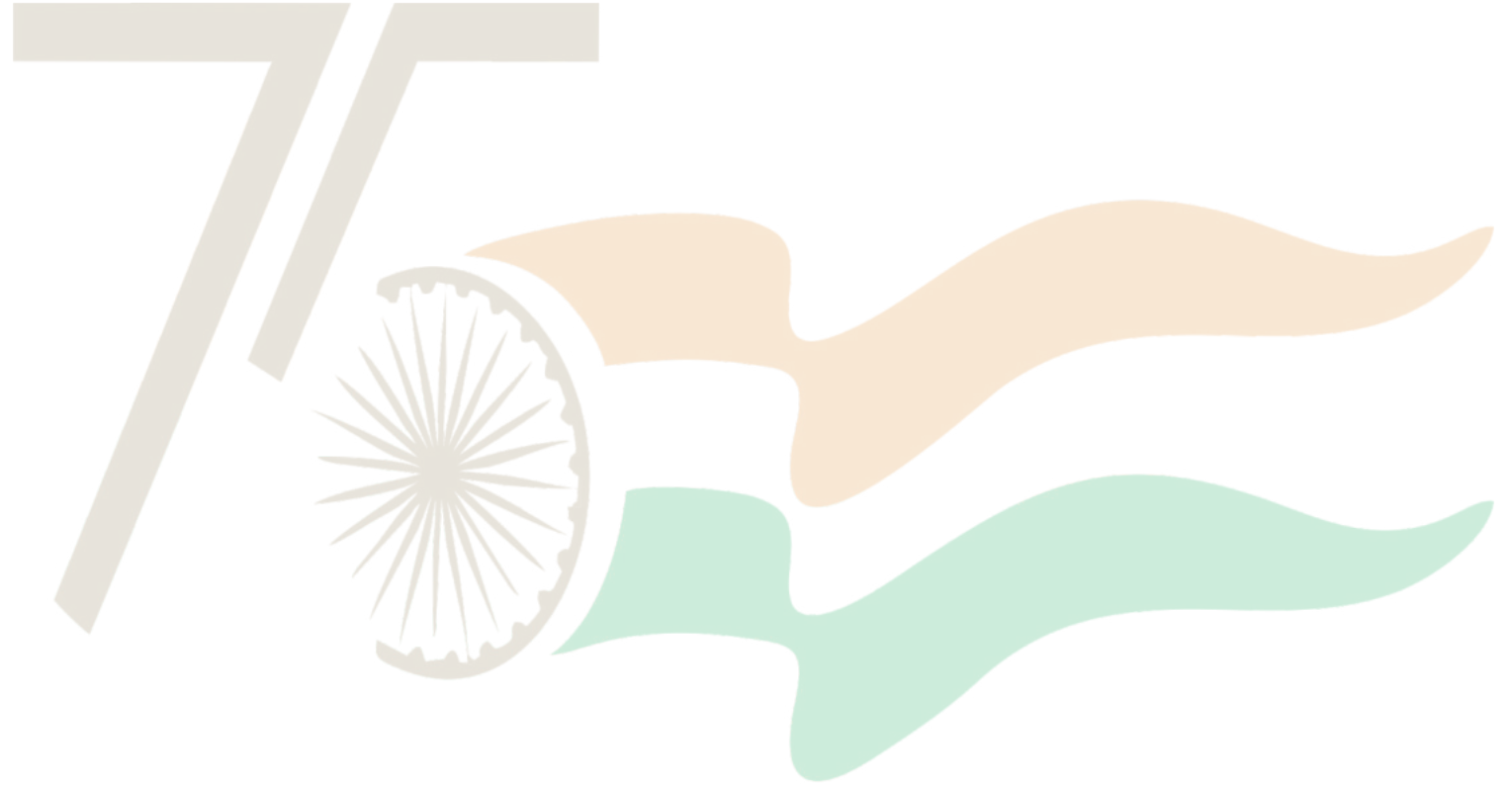

भारतीय मानक ब्यूरो मुंबई शाखा कार्यालय-1

वार्षिक अहवाळ
2022 - 23

GLIMPSES OF THE YEAR

सामग्री सारणी

भाग 1

- भा. मा. ब्यु. भूमिका
- थोडक्यात सारांश
- पदानुक्रम
- उत्पादन प्रमाणन
- श्रेणीनुसार परवाना यादी
- अनिवार्य प्रमाणन अंतर्गत मुख्य उत्पादन श्रेणी
- ऐच्छिक प्रमाणन अंतर्गत मुख्य उत्पादन श्रेणी
- अखिल भारतीय प्रथम परवाना.
- बाजार निरीक्षण
- कारखाना निरीक्षण
- अंमलबजावणी
- हॉलमार्किंग
- हॉलमार्किंग क्रियाकलाप

भाग 2

- मानक क्लब
- समुपदेशक प्रशिक्षण कार्यक्रम
- मानक लेखन स्पर्धा
- एक्सपोजर भेट
- मानकांद्वारे विज्ञानाचा अभ्यास करणे
- जिल्हास्तरीय अधिकारी प्रशिक्षण
- गुणवत्ता कनेक्ट
- कॅप्सूल कोर्स
- मानक मंथन
- मु.शा.का. -1 द्वारे पुरस्कृत
- वॉकथॉन
- भा. मा. ब्यु. स्थापना दिवस
- दक्षता जागरूकता
- एकता दिवस २०२२
- संसदीय समितीची भेट
- ग्राहक हक्क दिन

वार्षिक अहवाल हिंदी / अंग्रेजी
आवृत्तीतही उपलब्ध आहे.

भूमिका

भारतीय मानक ब्यूरो (BIS) ही भारताची राष्ट्रीय मानक संस्था आहे, जी BIS कायदा 1986 अंतर्गत स्थापित केली गेली, जी नंतर BIS कायदा 2016 ने बदलली. याने पूर्वीच्या भारतीय मानक संस्था (ISI) च्या कार्याची जागा घेतली. या व्यतिरिक्त, भारतातील वस्तूंचे सुसंवादी मानकीकरण, चिन्हांकन आणि गुणवत्ता प्रमाणीकरण विकसित करण्यासाठी ते जबाबदार आहे. भा. मा. ब्यु. आर्थिक विकासाला पाठिंबा देण्यासाठी, स्पर्धात्मकता वाढवण्यात आणि देशातील तांत्रिक विकासाला चालना देण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावते.

आजच्या जागतिकीकृत अर्थव्यवस्थेत, आंतरराष्ट्रीय व्यापारावर मानके आणि अनुरूपता मूल्यांकनाचा महत्त्वपूर्ण प्रभाव पडतो. स्पर्धात्मक धार आणि आर्थिक फायदा मिळवण्यासाठी जगभरातील देश धोरणात्मकदृष्ट्या आंतरराष्ट्रीय स्तरावर स्वतःला स्थान देत आहेत. परिणामी, ते आंतरराष्ट्रीय मानकीकरण मंचांमध्ये सक्रियपणे सहभागी होण्याचे आणि त्यांच्या आवडीनुसार आंतरराष्ट्रीय मानकांवर प्रभाव टाकण्याचे धोरण स्वीकारत आहेत. भारत, त्याच्या राष्ट्रीय मानकीकरण धोरणानुसार, भारतीय कौशल्ये आणि सामर्थ्याचा फायदा घेण्यासाठी विविध उद्योग संघटनांशी सहयोग करतो. विद्यमान मानकांचे पुनरावलोकन करणे, मानकीकरणासाठी नवीन मार्ग शोधणे आणि जागतिक मानकांना आकार देण्यासाठी भारताचा सक्रिय सहभाग सुनिश्चित करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

मानकीकरण आर्थिक वाढीला समर्थन देणे, स्पर्धात्मकतेला चालना देणे आणि आरोग्य आणि सुरक्षितता, पर्यावरण संरक्षण आणि ग्राहक हक्कांशी संबंधित सार्वजनिक धोरणांवर प्रभाव टाकणे यासह अनेक उद्देश पूर्ण करते. मानके एक समान खेळाचे क्षेत्र प्रदान करून आणि वस्तूसाठी सामान्य स्वीकृती निकष परिभाषित करून व्यापार सुलभ करतात. NHB नियामक फ्रेमवर्कला समर्थन देण्यासाठी आणि व्यापार सुलभ करण्यासाठी एक साधन म्हणून मानकांची भूमिका ओळखते. परिणामी, ग्राहकांच्या हिताचे संरक्षण सुनिश्चित करताना, विविध उत्पादने अनिवार्य प्रमाणीकरणाखाली आणण्यासाठी भा. मा. ब्यु. विविध भागधारकांशी संलग्न आहे.

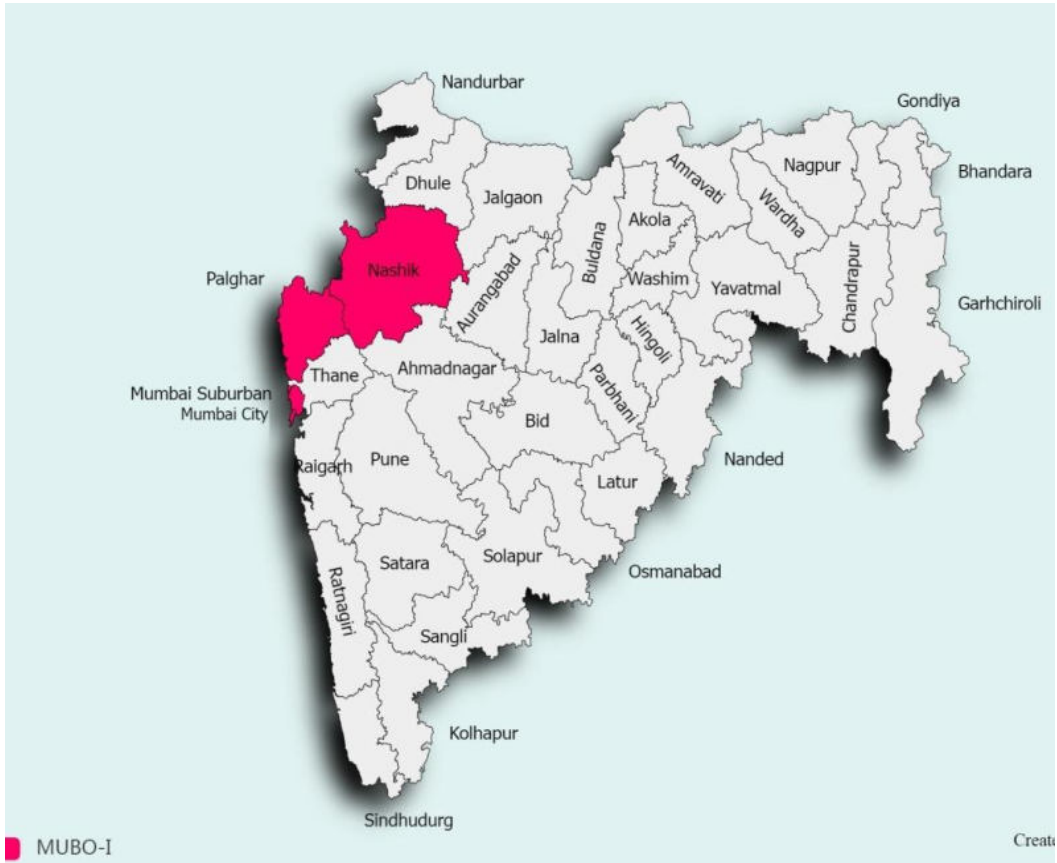
भा. मा. ब्यु., मानकीकरण आणि अनुरूपता मूल्यमापन या मुख्य क्रियाकलापांद्वारे, सुरक्षित, विश्वासाहर् आणि दर्जेदार वस्तू प्रदान करून राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थेत योगदान देते. हे ग्राहकांना होणारे आरोग्य धोके कमी करते, पर्यावरणाचे रक्षण करते, निर्यातीला प्रोत्साहन देते, आयात अवलंबित्व कमी करते आणि उत्पादनांच्या वाणांच्या प्रसारावर नियंत्रण ठेवते. भा. मा. ब्यु. द्वारे लागू केलेल्या मानके आणि प्रमाणन योजना केवळ ग्राहक आणि उद्योगांनाच लाभ देत नाहीत तर उत्पादन सुरक्षा, ग्राहक संरक्षण, अन्न सुरक्षा, पर्यावरण संरक्षण आणि इमारत आणि बांधकाम यासारख्या क्षेत्रांमध्ये सार्वजनिक धोरणांना समर्थन देतात.

थोडक्यात, भा. मा. ब्यु. भारतातील मानकीकरण, चिन्हांकन आणि गुणवत्ता प्रमाणीकरणा मध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते. हे आंतरराष्ट्रीय मानकांवर प्रभाव टाकण्यासाठी आणि देशाचा आर्थिक आणि स्पर्धात्मक फायदा सुनिश्चित करण्यासाठी भागधारकांशी सक्रियपणे व्यस्त आहे. भा. मा. ब्यु. च्या क्रियाकलापांचा फायदा ग्राहक, उद्योग आणि सार्वजनिक धोरणे सुरक्षितता, संरक्षण आणि व्यापार सुलभतेशी संबंधित आहे.

थोडक्यात सारांश

मुंबई शाखा कार्यालय (मुं.शा.का.- 1) हे ब्युरोच्या पश्चिम प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत कार्यरत आहे आणि उत्पादन प्रमाणीकरण, हॉलमार्किंग, अंमलबजावणी, मानक क्लबद्वारे मानक प्रसिद्धी, स्टँडर्ड्स ब्रेनस्टॉर्मिंग, प्रशिक्षण कार्यक्रम इत्यादी आणि इतर क्रियाकलापांसह ग्राहक शिक्षण पाहते. , मुं.शा.का.- 1 चे कार्यक्षेत्र महाराष्ट्र राज्यातील मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, पालघर आणि नाशिक या 4 जिल्ह्यांवर आहे.

31 मार्च 2023 पर्यंत, 1174 उत्पादन प्रमाणन परवाने आणि सुमारे 12000 हॉलमार्किंग नोंदणी कार्यरत आहेत. केंद्र सरकारकडून अधिकाधिक उत्पादने अनिवार्य प्रमाणीकरणाच्या कक्षेत आणली जात असल्याने आणि ग्राहकांमध्ये गुणवत्तेची जाणीव वाढल्याने, विविध उत्पादनांसाठी मुं.शा.का.- 1 अंतर्गत दर महिन्याला सुमारे 15 नवीन प्रमाणन परवाने जोडले जातात.

पदानुक्रम

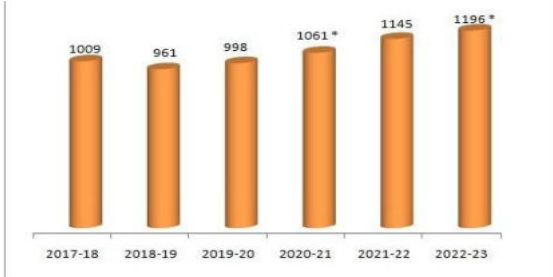

उत्पादन प्रमाणन

ब्यूरो ऑफ इंडियन स्टैंडर्ड्स उत्पादन प्रमाणन योजना चालवत आहे, ज्याचा उद्देश संबंधित भारतीय मानकांशी सुसंगत उत्पादनांची गुणवत्ता सुनिश्चित करणे आणि त्याद्वारे भारतीय मानक अधिनियम, 2016 आणि नियम आणि नियमांच्या तरतुदीनुसार ग्राहकांना तृतीय पक्षाची हमी प्रदान करणे हा आहे. त्या अंतर्गत केलेले नियम.

उत्पादन प्रमाणन योजनेमध्ये, भा. मा. ब्यु. उत्पादकांना त्यांच्या उत्पादनांवर ISI चिन्ह वापरण्यासाठी परवाना देते. भा. मा. ब्यु. ची उत्पादन प्रमाणन योजना प्रामुख्याने ऐच्छिक स्वरूपाची आहे आणि सध्या 1100 हून अधिक उत्पादने अखिल भारतीय आधारावर योजनेअंतर्गत समाविष्ट आहेत. मुं.शा.का.- 1 मध्ये 250 हून अधिक उत्पादने आणि 1174 परवाने कार्यरत आहेत.

01 एप्रिल 2022 - 31 मार्च 2023 या कालावधीत, देशांतर्गत उत्पादकांना 153

नवीन परवाने देण्यात आले, ज्यामुळे 31 मार्च 2023 पर्यंत देशांतर्गत उत्पादकांकडे असलेल्या एकूण परिचालन परवान्यांची संख्या 1174 झाली.

अनिवार्य प्रमाणन अंतर्गत परवाना – 765

ऐच्छिक प्रमाणन अंतर्गत परवाना 409

मुं.शा.का.- 1 ची एकूण सक्रिय प्रमाणपत्रे – ११७४

- मार्च 2021 मध्ये शाखेची पुनर्रचना करण्यात आली, कार्यक्षेत्र 7 जिल्ह्यांपर्यंत कमी करण्यात आले. (मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, पालघर, नाशिक, धुळे, जळगाव, नंदुरबार).

- फेब्रुवारी 2023 मध्ये शाखेची पुनर्रचना करण्यात आली, कार्यक्षेत्र 4 जिल्ह्यांपर्यंत कमी करण्यात आले. (मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, पालघर, नाशिक).

श्रेणीनिहाय परवाना यादी

अनिवार्य आणि ऐच्छिक प्रमाणन अंतर्गत परवाना

	इलेक्ट्रिकल इलेक्ट्रॉनिक्स आणि इलेक्ट्रो टेक्निकल	फूड केमिकल आणि टेक्सटाइल	मेकॅनिकल सिविल आणि मेटलर्जी
अनिवार्य	421	244	100
ऐच्छिक	66	115	223
एकूण	487	359	323

अनिवार्य प्रमाणन अंतर्गत प्रमुख उत्पादन श्रेणी

(एकूण अनिवार्य परवाना - 765)

क्र.सं.	उत्पादन	आईएस संख्या	परवाना क्रमांक
1	घरगुती आणि तत्सम कारणांसाठी स्विच	3854:1997	143
2	पॅकेज केलेले पिण्याचे पाणी (पॅक केलेले नैसर्गिक खनिज पाणी सोडून)	14543:2016	115
3	IS 9873 नुसार खेळण्यांची सुरक्षितता (भाग 1,2,3,4,7,9)	IS 9873 (Part 1):2019	114
4	घरगुती आणि तत्सम उद्देशांसाठी प्लग आणि सॉकेट-आउटलेट 250 V पर्यंत आणि रेट केलेले व्होल्टेज आणि 16 A पर्यंत आणि त्यासह रेट केलेले प्रवाह.	1293:2019	97
5	घरगुती इलेक्ट्रिक फूड मिक्सर (लिक्विडायझर आणि ग्राइंडर) आणि सेंट्रीफ्यूगल ज्यूसर	4250: 1980	66
6	पॉलीविनाइल क्लोराईडने 1100 V पर्यंत आणि त्यासह रेट केलेल्या व्होल्टेजसाठी कठोर आणि लवचिक कंडक्टरसह अनशीथ केलेले आणि शीथ केलेले केबल कॉर्ड्स	694:2010	22
7	इलेक्ट्रिकल खेळण्यांची सुरक्षा	15644:2006	16
8	घरगुती प्रेशर कुकर	2347:2017	14
9	1100 V पर्यंत आणि त्यासह कार्य करणाऱ्या व्होल्टेजसाठी क्रॉस-लिंकड पॉलीथिलीन इन्सुलेटेड थर्मोप्लास्टिक शीथ केबल्स.	7098 (Pt 1): 1988	12
10	सिंचन उपकरणे - एमिटर पाईप सिस्टम - तपशील	302 (Pt 2 / Section 14) : 2008	05

ऐच्छिक प्रमाणन अंतर्गत प्रमुख उत्पादन श्रेणी

(एकूण ऐच्छिक परवाना परवाना - ४०९)

क्र.सं.	उत्पादन	आईएस संख्या	परवाना क्रमांक
1	स्फोटक वातावरण - भाग 1 - फ्लेमप्रूफ एन्क्लोजर "डी" द्वारे उपकरणांचे संरक्षण	60079 (PART): 2014	26
2	अल्युमिनियमची भांडी	1660:2009	23
3	पोर्टेबल अग्निशामक यंत्र - कार्यप्रदर्शन आणि बांधकाम	15683 : 2018	15
4	सिंचन उपकरणे - उत्सर्जित पाईप प्रणाली - तपशील	13488 : 2008	14
5	सिंचन उपकरणे - पार्श्व सिंचनासाठी पॉलिथिलीन पाईप	12786 : 1989	13
6	सिंचन उपकरणे - उत्सर्जक	13487 : 1992	10

प्ले स्टोर से बीआईएस केयर ऐप डाउनलोड करें।

बीआईएस केयर ऐप

उपभोक्ता सशक्तिकरण का साधन

इस ऐप की मुख्य विशेषताएं

- 'लाइसेंस के विवरण सत्यापित करें' का उपयोग करके मुहर लगे उत्पाद की प्रामाणिकता की जाँच करें।
- "वेरिफाई एचयूआडी का प्रयोग कर एचयूआडी संख्या से हॉलमार्कड गहनों की प्रामाणिकता जांचें
- किसी भी भारतीय मानक, इसके प्रति किसी लाइसेंसों और इस उत्पाद के लिए प्रयोगशालाओं के बारे में जानकारी के लिए 'अपने मानक को जानें' का चयन करें।
- आप इस के माध्यम से बीआईएस के अनिवार्य प्रमाणन के अंतर्गत आने वाले उत्पादों और लाइसेंसों की सरलीकृत प्रक्रिया के तहत आने वाले उत्पादों तक भी पहुंच सकते हैं।
- "वेरिफाई आर-नंबर अंडर सीआरएस" का प्रयोग कर आर-संख्या से इलेक्ट्रॉनिक उत्पादों की प्रामाणिकता जांचें
- 'शिकायत' का उपयोग करके उत्पाद की गुणता मुहर के दुरुपयोग के संबंध में शिकायतें दर्ज कर सकते हैं।

भारतीय मानक ब्यूरो
www.bis.gov.in
75 वर्षों से राष्ट्र की सेवा में

केवल BIS प्रमाणित उत्पादों का उपयोग करें

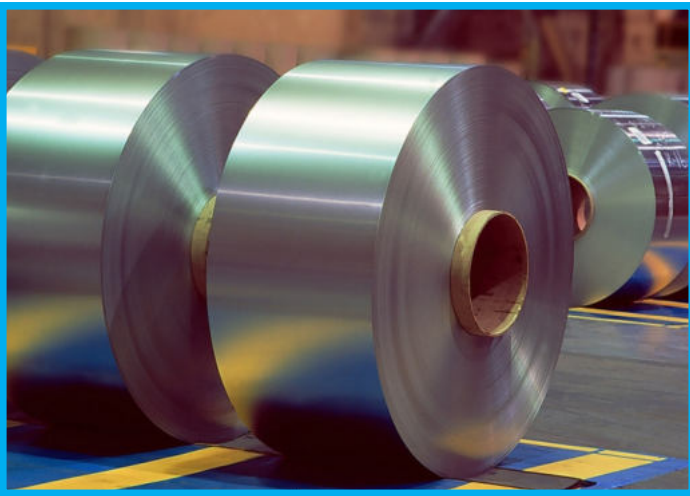
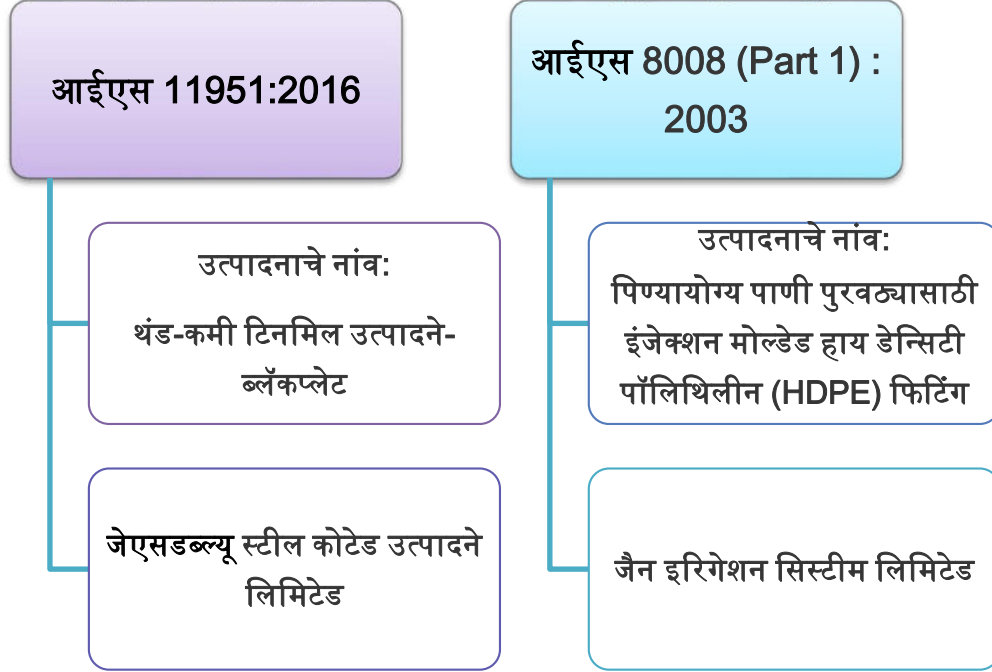

अधिक जानकारी के लिए हमारी वेबसाइट देखें - www.bis.gov.in

अखिल भारतीय प्रथम परवाना

वर्षभरात एकूण 78 अखिल भारतीय परवाने प्रदान करण्यात आले आहेत.

चालू वर्षात, 2 अखिल भारतीय प्रथम परवाने प्रदान करण्यात आले आहेत, ज्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:

बाजार निरीक्षण

प्रमाणित उत्पादने लागू मानकांशी सुसंगत आहेत की नाही हे तपासण्याच्या उद्देशाने उत्पादन प्रमाणन योजनेसाठी विविध देखरेखीची पावले उचलली जातात. या देखरेख क्रिया कलापा द्वारे, परवाना धारकाला माहिती आणि सुधारणेच्या संधी देखील प्राप्त होतात. सामान्यतः, जोखीम आधारित मूल्यांकन आणि सक्रिय निरीक्षणाच्या अधीन असलेल्या तृतीय पक्ष प्रयोगशाळेत स्वतंत्र चाचणीसाठी बाजारातून प्रत्येक परवान्यासाठी दरवर्षी दोन नमुने खरेदी केले जातात. वर्षभरात परवान्यासाठी घेतलेला बाजार नमुना १७२३ आहे.

कारखाना निरीक्षण

साधारणपणे, प्रत्येक परवान्यासाठी दरवर्षी एका कारखान्याची तपासणी केली जाते जोखीम आधारित मूल्यमापन आणि डायनॅमिक मॉनिटरिंगच्या अधीन नमुने आणि तृतीय पक्ष प्रयोगशाळेत चाचणी करून. परवाना ते कारखाना चाचणीसाठी प्राप्त नमुन्यांची संख्या 659 आहे.

मार्केट वॉच - 1764

बाजाराचे नमुने - 1723

फॅक्टरी चेक - 1261

कारखान्याचे नमुने - 659

FMCS नमुने – 107

अंमलबजावणी

2022-23 या वर्षात, CBM मानक गुणांचा गैरवापर आणि उत्पादकांकडून गुणवत्ता नियंत्रण आदेशांचे उल्लंघन रोखण्यासाठी विविध परिसरांमध्ये अनेक शोध आणि जप्ती ऑपरेशन्स करण्यात आल्या. या ड्राईव्हचा उद्देश त्यांच्या उत्पादनांवर बनावट EU मानक मार्क्स वापरणाऱ्या उत्पादकांवर किंवा मानक चिन्हाशिवाय अनिवार्य प्रमाणनाखाली समाविष्ट असलेल्या उत्पादनांवर कारवाई करणे हे होते. एकूण, 12 शोध आणि जप्ती ऑपरेशन्स घेण्यात आल्या, ज्यामुळे गुणवत्ता नियंत्रण आदेशाचे उल्लंघन किंवा भामाबुय मानक चिन्हाचा गैरवापर करणारे साहित्य जप्त करण्यात आले.

शोध आणि जप्ती कारवाई व्यतिरिक्त, बीयास मानक गुणांच्या गैरवापराबद्दल ग्राहकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी अग्रगण्य दैनिकांमध्ये प्रेस विज्ञप्ति जारी करण्यात आली. लोकांना सावध करणे आणि उत्पादन खरेदी करताना सावधगिरी बाळगण्यास प्रोत्साहित करणे हा यामागचा उद्देश होता. भामाबुय कायदा, 2016 च्या तरतुदींचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर कायद्याच्या न्यायालयात वेळेवर कारवाई करणे.

2022-2023 दरम्यान खालील 12 शोध आणि जप्ती ऑपरेशन्स करण्यात आल्या:

क्र.सं.	फर्मचे नाव	जप्त केलेले उत्पादन
1	मेसर्स नॅशनल फायर इंजिनिअरिंग, अंधेरी	पोर्टेबल अग्निशामक यंत्रे
2	मेसर्स टोनी केबल्स, पालघर	मोल्ड केलेले प्लग
3	आर. मॅक्स पॅकेजिंग, मुंबई	अॅल्युमिनियम फॉइल
4	कोकोकार्ट व्हॅचर्स प्रायव्हेट लिमिटेड, एअरपोर्ट रोड, मुंबई	खेळणी
5	ग्लोबल एंटरप्रायझेस, पालघर, मुंबई	घरगुती प्रेशर कुकर
6	मैसर्स डी इटर्नल, पालघर, मुंबई	खेळणी
7	मेसर्स सिंधिया स्टील लिमिटेड, नाशिक	स्टीलच्या तारा
8	मेसर्स झेडए फूड्स अँड बेव्हरेजेस, अंधेरी, मुंबई	पॅकेज केलेले पिण्याचे पाणी
9	बलून खेळणी, अंधेरी (पू), मुंबई	खेळणी
10	लॅरीस इम्पेक्स, एलएलपी, पालघर	एलईडी फ्लड लाइट्स
11	एक्सपीओ लायटिंग, पालघर	रेसेस्ड एलईडी ल्युमिनेरीज
12	एचसीसीडी एंटरप्रायझेस, मालाड पु, मुंबई उपनगर	खेळणी

हॉलमार्किंग

सोने/चांदीचे दागिने/ कलाकृतींचे हॉलमार्किंग –

सोन्याच्या दागिन्यांचे हॉलमार्किंग एप्रिल 2000 मध्ये ग्राहकांना सोन्याच्या दागिन्यांची शुद्धता किंवा सूक्ष्मता याबद्दल तृतीय पक्षाची खात्री देण्यासाठी भा. मा. ब्यु. यांनी सुरू केले. चांदीच्या वस्तूंच्या हॉलमार्किंगची योजना नंतर 2005 मध्ये सुरू करण्यात आली.

भामाबुय हॉलमार्किंग योजना हॉलमार्किंगवरील आंतरराष्ट्रीय मानकांशी सुसंगत आहे. या योजनेनुसार, ज्वेलर्सना भामाबुय द्वारे नोंदणी प्रदान केली जाते. भामाबुय प्रमाणित ज्वेलर्स त्यांच्या दागिन्यांचे हॉलमार्क कोणत्याही भा. मा. ब्यु. मान्यताप्राप्त असेइंग आणि हॉलमार्किंग केंद्रात मिळवू शकतात. Assaying & Hallmarking Center IS 15820:2009 नुसार मान्यताप्राप्त आहे.

हॉलमार्किंग ऑफ गोल्ड ज्वेलरी अँड गोल्ड आर्टिफॅक्ट्स (सुधारणा) ऑर्डर, 2022 नुसार, IS 1417 मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या मानकांनुसार हॉलमार्क केल्याशिवाय कोणतीही व्यक्ती 31 मार्च 2023 नंतर सोन्याचे दागिने किंवा सोन्याच्या कलाकृतींची विक्री किंवा प्रदर्शन किंवा विक्रीसाठी ऑफर करणार नाही. :2016 अधिसूचित 288 जिल्ह्यांमध्ये.

- नोंदणीकृत सोन्याचे ज्वेलर्स - 10384
- नोंदणीकृत सिल्व्हर ज्वेलर्स 765
- नोंदणीकृत ज्वेलर्स 11149

कॅरेट	सोन्याची शुद्धता
14k	583
18k	750
22k	916
20k	833
23k	958
24k	999

हॉलमार्किंग उपलब्धी

क्रिया	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
परवाना दिला	551	214	7376	2108
बाजारातून सोन्याचे नमुने घेतले	253	23	377	2460
बाजारातून चांदीचे नमुने घेतले	1	0	0	0
ज्वेलर्स जनजागृती कार्यक्रम	3	0	16	24

मानक क्लब

भा. मा. ब्यु. स्टैंडर्ड्स क्लबच्या छात्राखाली, विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता आणि मानकीकरणाच्या क्षेत्रात विविध शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या जातात. आकर्षक उपक्रमांद्वारे, हे क्लब विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक वृत्ती वाढवतात, सर्जनशीलतेला चालना देतात आणि गंभीर विचारांना प्रोत्साहन देतात.

स्टैंडर्ड्स क्लबच्या उपक्रमांमध्ये मार्गदर्शक आणि प्रेरक म्हणून शिक्षक महत्त्वाची भूमिका बजावतात. ते विद्यार्थ्यांना गुणवत्तेची आणि मानकांची तत्वे एक्सप्लोर करण्यासाठी आणि समजून घेण्यासाठी प्रेरित करतात, ज्यामुळे त्यांना समाजातील बदलाचे एजंट बनण्याचे सामर्थ्य मिळते.

मानके आणि गुणवत्तेबद्दल जागरूकता कार्यक्रम विविध क्षेत्रातील मानकांच्या महत्त्वाची सखोल समज निर्माण करतात. मानक लेखन स्पर्धा विद्यार्थ्यांना विशिष्ट मानकांचे महत्त्व समजावून सांगण्यासाठी त्यांचे ज्ञान आणि सर्जनशीलता प्रदर्शित करण्यास प्रेरित करतात. इतर स्पर्धा, जसे की प्रश्नमंजुषा, निबंध लेखन आणि वादविवाद, निरोगी स्पर्धेला प्रोत्साहन देतात आणि विद्यार्थ्यांमध्ये व्यापक समज विकसित करतात.

मानक क्लबचे कामकाज सुरळीत चालावे यासाठी भा. मा. ब्यु. प्रति क्लब प्रति वर्ष तीन उपक्रमांसाठी आर्थिक सहाय्य प्रदान करते. हे समर्थन क्लबना कार्यक्रमांचे प्रभावीपणे आयोजन करण्यास सक्षम करते, विद्यार्थ्यांना त्यांच्या कलागुणांचे प्रदर्शन करण्यासाठी आणि त्यांची गुणवत्ता आणि मानकांची समज वाढविण्यासाठी व्यासपीठ प्रदान करते.

भावी पिढीमध्ये गुणवत्ता चेतना आणि मानकीकरणाला चालना देण्यासाठी, गेल्या वर्षभरात शाळा आणि महाविद्यालयांमध्ये 32 मानक क्लब स्थापन करण्यात आले. हे क्लब तरुणांना जबाबदार नागरिक बनण्यासाठी प्रेरित करतात जे गुणवत्तेला महत्त्व देतात, मानकांचा अवलंब करतात आणि देशाच्या प्रगतीमध्ये योगदान देतात.

सल्लागार प्रशिक्षण कार्यक्रम

मानक क्लबच्या समुपदेशकांसाठी मानकीकरण आणि गुणवत्तेच्या क्षेत्रातील त्यांचे ज्ञान आणि कौशल्ये वाढवण्याच्या उद्देशाने दोन दिवसीय निवासी प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला जातो. प्रशिक्षण कार्यक्रमात परस्परसंवादी सत्रे, थेट प्रात्यक्षिके आणि माहितीपूर्ण सादरीकरणांसह विविध विषयांचा समावेश आहे.

भामाबुयच्या क्रियाकलापांच्या संक्षिप्त वर्णनासह या विषयावरील सखोल सादरीकरण सल्लागारांना प्रदान केले जाते. यामध्ये विविध उद्योगांमध्ये मानकीकरण आणि गुणवत्ता नियंत्रण सुनिश्चित करण्यासाठी बीयाअसची भूमिका आणि जबाबदाऱ्यांचा समावेश आहे. सल्लागारांना भामाबुय यांनी घेतलेल्या प्रमुख उपक्रमांबद्दल आणि त्यांचा राष्ट्रीय विकास आणि आर्थिक वाढीवर होणाऱ्या परिणामांबद्दल माहिती देण्यात आली.

हँड्सऑन लर्निंग सुलभ करण्यासाठी, भा.मा.ब्यू. वेबसाइट, पोर्टल आणि भा.मा.ब्यू. केअर ॲपवर थेट प्रात्यक्षिक त्यांना संसाधने ऑपरेट करण्यास, संबंधित मानकांमध्ये प्रवेश करण्यास आणि मानकीकरणाच्या क्षेत्रातील नवीनतम घडामोडींवर अपडेट राहण्यास सक्षम करते.

सल्लागारांना राष्ट्रीय, प्रादेशिक आणि आंतरराष्ट्रीय मानके, त्यांचे महत्त्व आणि मानकीकरणाच्या लँडस्केपचे सर्वांगीण दृश्य प्रदान करण्यासाठी सुसंगतता, सामंजस्य आणि जागतिक व्यापार सुविधा सुनिश्चित करण्यात त्यांची भूमिका यांची ओळख करून दिली जाते.

वर्षभरात असे दोन प्रशिक्षण कार्यक्रम घेण्यात आले आणि स्टँडर्ड क्लबसाठी 54 समुपदेशकांना प्रशिक्षण देण्यात आले. या प्रशिक्षित मार्गदर्शकांनी आपापल्या क्लबमध्ये विविध उपक्रम आयोजित करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली. आयोजित केलेल्या उल्लेखनीय उपक्रमांपैकी एक म्हणजे मानक लेखन स्पर्धा, ज्यामध्ये स्टँडर्ड क्लबच्या विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला.

मानक लेखन स्पर्धा:

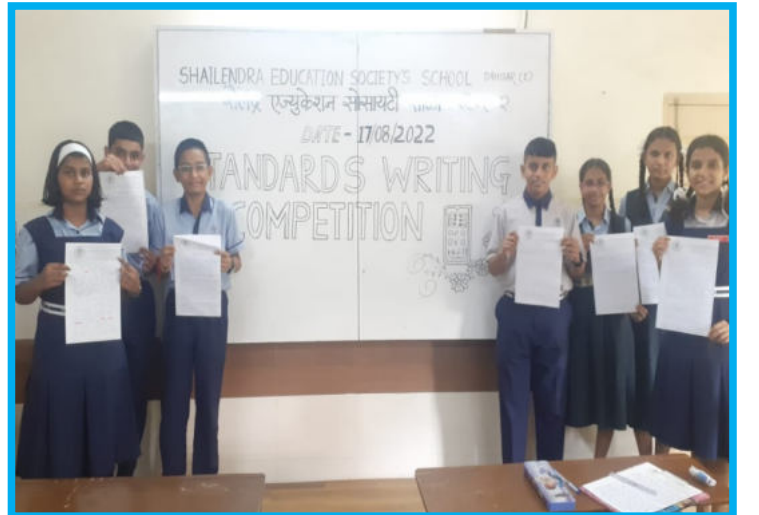
स्टँडर्ड्स क्लबच्या सहकार्याने आयोजित करण्यात आलेल्या मानक लेखन स्पर्धेने भावी पिढीची मानके आणि गुणवत्ता समज विकसित करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे.

स्पर्धेदरम्यान, विद्यार्थ्यांना भामाबुयांचे मुख्य उपक्रम आणि मानक गुणांचे महत्त्व याविषयी लहान सादरीकरणे दिली जातात. त्यांना मानकांची व्याख्या आणि भारतीय मानके तयार करण्याच्या प्रक्रियेची ओळख करून दिली जाते. त्यांना संकल्पना समजण्यास मदत करण्यासाठी, मानकाची रचना स्पष्ट करण्यासाठी एक उदाहरणात्मक उत्पादन वापरले जाते.

सादरीकरणानंतर, विद्यार्थ्यांना एक विशिष्ट उत्पादन नियुक्त केले जाते ज्यासाठी त्यांना एक मानक लिहावे लागेल.

या उपक्रमांद्वारे, स्टँडर्ड क्लब विद्यार्थ्यांमध्ये शिकण्याची संस्कृती, नाविन्य आणि दर्जेदार चेतना वाढवतो. स्पर्धामधील सक्रिय सहभागाने विद्यार्थ्यांची मानकांचे जग शोधण्याची उत्सुकता आणि उत्कृष्टतेची त्यांची वचनबद्धता दिसून आली.

एकूण 1328 विद्यार्थ्यांनी 19 शाळा व महाविद्यालयात आयोजित केलेल्या मानक लेखन स्पर्धेत सहभाग घेतला.

एक्सपोजर भेट

प्रत्यक्ष अनुभवांची ताकद ओळखून, भा.मा.ब्यू. ने शैक्षणिक आणि उद्योग व्यावसायिकांमधील विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता जागरूकता वाढवण्याचे साधन म्हणून एक्सपोजर भेटी सुरू केल्या आहेत. या भेटींचे उद्दिष्ट गुणवत्ता मानके आणि त्यांची अंमलबजावणी याविषयी व्यावहारिक समज प्रदान करणे आहे. भामाबूने आयोजित केलेल्या एक्सपोजर व्हिजिट दूरमध्ये भामाबू कार्यालये आणि भामाबू/भामाबू मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा, इंटरएक्टिव्ह लर्निंग स्पेस म्हणून डिझाइन केलेले उद्योग यांचा समावेश आहे.

प्रयोगशाळांना भेटी देऊन, त्यांना प्रयोगशाळेत केलेल्या चाचणी प्रक्रियेचे सर्वसमावेशक विहंगावलोकन प्रदान केले जाते. 250 हून अधिक वेगवेगळ्या उत्पादनांवर केलेल्या विविध चाचण्यांबद्दल शिकत असताना त्यांना भा.मा.ब्यू. यांनी अनुसरण केलेल्या कठोर गुणवत्ता हमी प्रक्रियेची ओळख होते. माहितीपूर्ण सादरीकरणांद्वारे, ते भा.मा.ब्यू. केअर ॲप वापरून उत्पादनांवरील मानक चिन्हांची वास्तविकता कशी ओळखायची ते शिकतात.

एक्सपोजर भेटींमध्ये उद्योग भेटींचाही समावेश होतो, जिथे त्यांना विशिष्ट उत्पादन प्रक्रिया पाहण्याची आणि शिकण्याची संधी मिळते. या उद्योग भेटींमुळे प्रत्यक्ष उत्पादन वातावरणात मानकांची अंमलबजावणी आणि अंमलबजावणी कशी केली जाते याची व्यावहारिक समज मिळते.

एकूणच, भा.मा.ब्यू. ने आयोजित केलेल्या एक्सपोजर भेटी उद्योग व्यावसायिक आणि विद्यार्थ्यांमध्ये गुणवत्ता जागरूकता वाढवण्यासाठी एक शक्तिशाली साधन म्हणून काम करतात. एक व्यावहारिक आणि सर्वसमावेशक शिक्षण अनुभव प्रदान करून, हे दूर गुणवत्ता मानकांच्या तत्वांना आणि विविध क्षेत्रांमध्ये त्यांचा वापर अधिक मजबूत करतात.

वर्षभरात 17 शाळा व महाविद्यालयातील 527 विद्यार्थी या यात्रेत सहभागी झाले होते. 120 हून अधिक उत्पादकांच्या सहभागींसाठी वर्षभरात सहा कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.

मानकांद्वारे विज्ञानाचा अभ्यास

पूर्वनिश्चित अभ्यास मानकांसह विज्ञान शिक्षण सानुकूलित करण्याच्या आवश्यकतेला प्रतिसाद म्हणून, भा.मा.ब्यू. ने सर्वसमावेशक अभ्यासक्रम विकसित केला आहे जो मानके तयार करण्यासाठी वैज्ञानिक कायदे आणि तत्त्वांचा वापर प्रदर्शित करतो. हे अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांना या विषयातील विशिष्ट ज्ञान, कौशल्ये आणि कौशल्ये आत्मसात करतील याची खात्री करण्यासाठी विज्ञान आणि मानक अध्यापन यांचे समाकलन करण्यासाठी स्पष्ट मार्गदर्शक तत्त्वे प्रदान करतात.

वर्षभरात एलईडी बल्ब आणि प्लग आणि सॉकेट्सवर भर देणारे अभ्यासक्रम तयार करण्यात आले आहेत. विद्यार्थ्यांना या इलेक्ट्रिकल उपकरणांशी संबंधित वैज्ञानिक तत्त्वे आणि मानकांबद्दल प्रभावीपणे शिकवण्यासाठी हे अभ्यासक्रम शिक्षकांसाठी एक संरचित फ्रेमवर्क प्रदान करतात.

अभ्यासक्रमामध्ये विद्यार्थ्यांना गुंतवून ठेवण्यासाठी आणि LED बल्ब आणि प्लग आणि सॉकेट्सबद्दलची त्यांची समज वाढविण्यासाठी डिझाइन केलेल्या अनेक क्रियाकलाप आणि संसाधनांचा समावेश आहे. यामध्ये एलईडी बल्बचे कार्य तत्त्व, ऊर्जा कार्यक्षमता, विद्युत सुरक्षा आणि प्लग आणि सॉकेट्सच्या निर्मिती आणि वापरामध्ये मानकांचे पालन करण्याचे महत्त्व यासारख्या विषयांचा समावेश आहे.

अभ्यासक्रमामध्ये विद्यार्थ्यांच्या सक्रिय सहभागाला आणि गंभीर विचारांना प्रोत्साहन देण्यासाठी संवादात्मक व्यायाम, प्रयोग आणि चर्चा यांचा समावेश आहे. हे शिक्षकांना धडे प्रभावीपणे देण्यासाठी चरण-दर-चरण मार्गदर्शक प्रदान करून विज्ञान आणि मानकांशी संबंधित मुख्य संकल्पना सर्वसमावेशक आहेत याची खात्री करते.

वैज्ञानिक कायदे आणि तत्त्वे अभ्यासक्रमात समाकलित करून, विद्यार्थी या संकल्पनांचे वास्तविक-जगातील अनुप्रयोग शोधू शकतात आणि मानकांच्या संदर्भात त्यांचे महत्त्व समजू शकतात. त्यांना LED बल्बमागील वैज्ञानिक तत्त्वे आणि प्लग आणि सॉकेट्सशी संबंधित सुरक्षितता विचारांची सखोल माहिती मिळते. याव्यतिरिक्त, ते इलेक्ट्रिकल उपकरणांची गुणवत्ता, विश्वासाहता आणि सुरक्षितता सुनिश्चित करण्यासाठी मानकांच्या भूमिकेची प्रशंसा करतात.

एकंदरीत, अभ्यासक्रम विज्ञान आणि मानक शिक्षण एकत्रित करण्यासाठी भा.मा.ब्यू. ची वचनबद्धता प्रतिबिंबित करतो, विद्यार्थ्यांना तंत्रज्ञान आणि नवोपक्रमाच्या सक्रिय जगात नेव्हिगेट करण्यासाठी आवश्यक ज्ञान आणि क्षमतांनी सुसज्ज करतो.

अतिरिक्त अभ्यासक्रम बीआयएस वेबसाइट <https://www.bis.gov.in/learning-science-via-standards/> वर उपलब्ध आहे, जो विज्ञान शिक्षणाला विविध विषय आणि क्षेत्रांचा समावेश असलेल्या मानकांसह एकत्रित करतो, ज्यामुळे शिक्षकांना धडे निवडण्यास मदत होते. अभ्यासक्रम आणि निर्देशात्मक लक्ष्यांसाठी. ही संसाधने दर्जेदार चेतनेची संस्कृती वाढविण्यात आणि शिक्षणामध्ये विज्ञान आणि मानकांच्या एकात्मतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी योगदान देतात.

जिल्हास्तरीय अधिकाऱ्यांचे प्रशिक्षण

जिल्हास्तरीय अधिकारी (DLOs) यांना त्यांच्या संबंधित क्षेत्रात संबंधित मानकांचा अवलंब करण्यासाठी प्रमुख भागधारक म्हणून ओळखले जाते. भा.मा.ब्यू. यांनी डीएलओ आणि त्यांच्या संबंधित सरकारी विभाग जसे की पीडब्ल्यूडी, कृषी, पाटबंधारे आणि इतरांना लागू असलेल्या मानकांची विभागवार यादी तयार केली आहे.

या मानकांमध्ये प्रभावीपणे प्रवेश आणि अंमलबजावणी करण्यासाठी DLO ला सक्षम करण्यासाठी, बीयासने त्यांच्यासाठी खास तयार केलेले प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले आहेत. या कार्यक्रमांमध्ये मानके आणि गुणवत्ता परिसंस्थेवरील तपशीलवार सादरीकरणे, डब्ल्यूएचओ क्रियाकलाप, डब्ल्यूएचओ वेबसाइट आणि पोर्टलची वैशिष्ट्ये आणि मुख्य मानकांच्या क्षेत्र-विशिष्ट सूची यासह विविध विषयांचा समावेश आहे.

डब्ल्यूएचओच्या क्रियाकलापांबद्दल डीएलओना परिचित करण्यासाठी आणि त्यांना मानकांचे महत्त्व समजण्यास मदत करण्यासाठी WHO अधिकाऱ्यांच्या वैयक्तिक भेटीसह प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले जातात. अधिकारी जेव्हा शक्य असेल तेव्हा भा.मा.ब्यू. प्रमाणन चिन्ह असलेली उत्पादने खरेदी करण्यास प्रोत्साहित करतात.

वर्षभरात राबविण्यात आलेले कार्यक्रम पुढील तपशिलानुसार आहेत.

क्र. सं.	सन 2022-23 मध्ये जिल्हास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन
1	मुंबई महानगरपालिका जिल्हा अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
2	मुंबई उपनगर जिल्हा अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
3	पालघर जिल्हा अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
4	नाशिक जिल्हा अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
5	बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
6	सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नाशिकच्या अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
7	PWD, पालघरच्या अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.
8	अन्न व औषध प्रशासन, महाराष्ट्राच्या अधिकाऱ्यांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम.

गुणवत्ता कनेक्ट

गुणवत्ता कनेक्ट मोहिमेचे उद्दिष्ट भामाबुय केअर ॲपच्या माहितीमध्ये प्रवेश करण्याच्या क्षमतेवर प्रकाश टाकून भामाबुय केअर ॲपच्या वापरास प्रोत्साहन देणे आणि माहिती प्रसारित करून आणि गुणवत्ता गुणधर्माबद्दल शिक्षित करून स्वयंसेवकांद्वारे उत्पादन प्रमाणीकरण सुनिश्चित करण्यात बीयाअसची भूमिका आहे, ही एक यंत्रणा आहे. लोकांपर्यंत प्रभावीपणे पोहोचण्यासाठी. मोहिमेने कुटुंबांना माहितीपूर्ण निर्णय घेण्याचे आणि भारतीय मानकांशी सुसंगत प्रमाणित उत्पादनांना प्राधान्य देण्याचे अधिकार दिले आहेत.

खालील तपशिलांनुसार विविध प्रसंगी क्वालिटी कनेक्ट इव्हेंट आयोजित केले गेले

1. गुणवत्ता कनेक्ट 1.0: जागतिक मानक दिन, 14 ऑक्टोबर 2022.
2. गुणवत्ता कनेक्ट 2.0: भामाबुय स्थापना दिवस, 06 जानेवारी 2023.
3. गुणवत्ता कनेक्ट 3.0: जागतिक ग्राहक हक्क दिन, 15 मार्च 2023.

गुणवत्ता कनेक्ट मोहिमेचा एक भाग म्हणून, स्वयंसेवकांनी भा.मा.ब्यू. आणि अनिवार्य प्रमाणपत्राबाबत जागरूकता वाढवण्यासाठी घरातील आणि सामान्य लोकांशी सक्रियपणे संवाद साधला.

जागरूकता, प्रतिबद्धता आणि ग्राहक चेतना यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी क्वालिटी कनेक्ट मोहिमेचा प्रभाव घरच्यांचा सकारात्मक प्रतिसाद आहे. हे लोकांशी प्रभावीपणे गुंतून राहण्यात आणि त्यांच्या दैनंदिन जीवनात गुणवत्ता आणि मानकांचे महत्त्व वाढवण्यात या उपक्रमाचे यश प्रतिबिंबित करते.

कॅप्सूल कोर्स

कॅप्सूल कोर्स NHMBU (कन्फॉर्मिटी असेसमेंट) नियमांच्या पद्धतशीर अन्वेषणावर आधारित आहे, जे निर्दोष प्रमाणन मार्गदर्शक तत्वांसाठी मार्ग मोकळा करतात. सहभागी उत्पादन प्रमाणन मार्गदर्शक तत्वांच्या गुंतागुंतीच्या कोडींचा अभ्यास करतात, प्रत्येक विभागाचे अचूक विच्छेदन करतात आणि गुणवत्ता नियंत्रण आदेशाची गुंतागुंत समजून घेतात.

गूढ उत्पादन मॅन्युअल अनावरण केले आहे, उत्कृष्टतेचा मार्ग मार्गदर्शन करते. मात्र, ते एकतर्फी प्रकरण नाही; चाचण्यांच्या थेट प्रात्यक्षिकांनी सिद्धांतांना जीवदान दिले, ज्यामुळे गुणवत्ता नियंत्रणाच्या यंत्रणेची सर्वसमावेशक माहिती मिळाली.

शीर्षस्थानी कार्यशाळा आहे - एक क्षेत्र जेथे सिद्धांत वास्तविकतेमध्ये विलीन होतो. सहभागी नव्याने मिळवलेले ज्ञान लागू करून वास्तविक जगाच्या कृतीवर मात करतात. जोडलेल्या कल्पना समाधानाकडे नेतात आणि बौद्धिक उत्साहाने हवा गुंजते.

वर्षभरात घेतलेल्या कॅप्सूल कोर्सचे तपशील -

क्र.सं.	विषय
1	घरगुती इलेक्ट्रिक फूड मिक्सर IS - 4250
2	IS 9873 नुसार नॉन-इलेक्ट्रिक खेळणी
3	IS 2347 नुसार घरगुती प्रेशर कुकर उत्पादक आणि IS 1660 नुसार अॅल्युमिनियम भांडी उत्पादक
4	IS 14543 नुसार पॅकेज केलेले पेयजल

मानक मंथन

स्टैंडर्ड ब्रेनस्टॉर्मिंग ही एक संज्ञा आहे जी भारतीय मानक ब्युरो (BIS) द्वारे आयोजित बैठक किंवा चर्चेचा संदर्भ देते. हे एक व्यासपीठ आहे जिथे तज्ञ, भागधारक आणि उद्योग व्यावसायिक विविध उद्योगांशी संबंधित विविध मानके, नियम आणि तांत्रिक बाबींवर चर्चा करण्यासाठी एकत्र येतात.

विविध पार्श्वभूमी आणि कौशल्य असलेल्या सहभागींकडून मौल्यवान माहिती, अंतर्दृष्टी आणि अभिप्राय गोळा करणे हे स्टैंडर्ड ब्रेनस्टॉर्मचे उद्दिष्ट आहे. भा.मा.ब्यू. ने विकसित केलेली मानके आणि नियम हे सर्वसमावेशक, अद्ययावत आणि उद्योगातील सर्वोत्तम पद्धतींनुसार आहेत याची खात्री करणे हा या चर्चेचा उद्देश आहे. वर्षभरात सात मानक विचारमंथन आयोजित करण्यात आले होते.

क्र.सं.	विषय
1	IS 7185 : 2022, मिल्क बॉयलर
2	IS 11000: भाग 2: क्लॉज 1:2018, ग्लो वायर उपकरणे आणि सामान्य चाचण्या
3	IS 3104 नुसार घनता हायड्रोमीटर
4	IS 5175 - फायबर रोप्स - पॉलीप्रोपीलीन स्लिट फिल्म, मोनोफिलामेंट आणि मल्टीफिलामेंट पीपी2 आणि पॉलीप्रॉपिलीन हाय-टेन्सिटी मल्टीफिलामेंट पीपी3 - 3-, 4-, 8- आणि 12-स्ट्रँड दोरखंड, आणि IS 4275 - फायबर रोप्स - 3-, पॉलिमाइड , 8- आणि 12- स्ट्रँड दोरी.
5	पॉझिटिव्ह इग्निशन इंजिन चालविलेल्या वाहनांमध्ये वापरण्यासाठी इंधन म्हणून इथेनॉल तपशील, IS 17821: 2022
6	सोडियम सल्फेट निर्जल (तांत्रिक श्रेणी) चा MS 255 अभिसरणानुसार मसुदा - तपशील (IS 255 चे तिसरे पुनरावृत्ती) आणि CHD 01 शी संबंधित 19 इतर अजैविक रसायने उदा. सोडियम कार्बोनेट, निर्जल, तपशील, फेरिक क्लोराईड, तांत्रिक इ.
7	घरगुती आणि तत्सम उद्देशांसाठी प्लग आणि सॉकेट आउटलेट भाग 2 विशेष आवश्यकता विभाग 5 अडॉप्टर (IS/IEC 60884 : भाग 2 : कलम 5 : 1995)

जागतिक मानक दिन आणि सन्मान सोहळा

जागतिक मानक दिन हा एक जागतिक उत्सव आहे ज्याद्वारे मानकीकरणाचे महत्त्व अधोरेखित केले जाते. मानके नेहमीच दृश्यमान नसतात, परंतु ते आम्ही वापरत असलेल्या उत्पादनांचा आणि आम्ही ज्या सेवांवर अवलंबून असतो त्यांचा अविभाज्य भाग आहेत. आम्ही घरी वापरत असलेल्या उपकरणांपासून ते आम्हाला जोडणाऱ्या तंत्रज्ञानापर्यंत, मानके हे सुनिश्चित करतात की गोष्टी सुरक्षितपणे, कार्यक्षमतेने आणि विश्वासाहर्पणे कार्य करतात. आम्ही दररोज वापरत असलेली उत्पादने आणि प्रणालींची गुणवत्ता, सुरक्षितता आणि आंतरकार्यक्षमता यावर विश्वास ठेवण्यास मदत करून ही मानके विकसित करणाऱ्या तज्ञ आणि संस्थांच्या प्रयत्नांचा हा दिवस साजरा करतो. जागतिक मानक दिन साजरा केल्याने आपल्या आधुनिक जीवनशैलीत मानके कशाप्रकारे योगदान देतात आणि विविध क्षेत्रात प्रगती कशी करतात याबद्दल जागरूकता वाढवते.

वॉकथॉन

शुक्रवार, 14 ऑक्टोबर 2022 रोजी सकाळी, मुंबई शहराने जागतिक मानक दिनाच्या उत्सवाचा भाग म्हणून एक अनोखा आणि प्रेरणादायी कार्यक्रम पाहिला. आपल्या दैनंदिन जीवनात मानकांचे महत्त्व याबद्दल लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी "वॉकथॉन" आयोजित करण्यात आली होती.

आदरणीय श्रीमती निशात एस. हक, उपमहासंचालक, पश्चिम क्षेत्रीय कार्यालय यांनी हिरवी झेंडी दाखवली. मॅडमच्या उपस्थितीने हा कार्यक्रम सन्मानाने आणि महत्त्वाने भरून गेला.

उत्साहाने, सहभागींनी उत्पादने आणि सेवांमध्ये सुरक्षा, गुणवत्ता आणि कार्यक्षमता सुनिश्चित करण्यासाठी मानकांचे महत्त्व सांगणारे बॅनर आणि फलक घेऊन एकत्र चालण्यास सुरुवात केली. मुंबईतील गजबजलेल्या रस्त्यावरून सहभागी होणाऱ्यांना घेऊन वॉकथॉनचा मार्ग काळजीपूर्वक आखण्यात आला होता.

स्वयंसेवकांनी आरोग्य सेवा, उत्पादन आणि ग्राहक उत्पादने यांसारख्या जीवनातील विविध पैलूंमध्ये मानकांची भूमिका स्पष्ट करणारी माहिती पत्रिका वितरीत केल्या.

वक्षिसे आणि ओळख कार्यक्रमांचा समावेश केल्याने भागधारकांची आपुलकीची भावना वाढवून सहभाग वाढविण्यात मदत होते. हे अभिमान देखील आणते आणि भागधारकांना त्याचा पाठपुरावा आणि प्रयत्न करण्यास प्रोत्साहित करते.

मानक महोत्सवानिमित्त सन्मान कार्यक्रम

जागतिक मानक दिन 2022 निमित्त, मानक महोत्सवाच्या उत्सवादरम्यान पहिल्या अखिल भारतीय परवानाधारक उत्पादकांचा सत्कार करण्यात आला. त्यांचा तपशील पुढीलप्रमाणे -

- फिनेक्स किचन प्रायव्हेट लिमिटेड
- नंदकिशोर खन्ना अँड सन्स.
- जैन इरिगेशन सिस्टम्स लिमिटेड आणि
- नॅट स्टील इक्विपमेंट प्रायव्हेट लिमिटेड

डॉ. रविंदर सिंघल, IPS (ADGP), नियंत्रक कायदेशीर मेट्रोलाजी, महाराष्ट्र यांच्या हस्ते वरील पुरस्कार गेल्या वर्षी देण्यात आला होता.

दक्षता जागरूकता सप्ताह 2022

संपूर्ण संस्था आणि समाजात पारदर्शकता, सचोटी आणि उत्तरदायित्व वाढवण्यासाठी दक्षता जागरूकता सप्ताह हा एक महत्वाचा उपक्रम आहे.

लेखन स्पर्धा हे नैतिकता, भ्रष्टाचारविरोधी आणि सुशासनाशी संबंधित विषयांवर त्यांचे विचार व्यक्त करण्यासाठी व्यक्तींना प्रोत्साहित करण्याचे प्रभावी माध्यम आहे. हे सर्जनशीलता आणि गंभीर विचारांना प्रोत्साहन देते कारण सहभागी सतर्कतेच्या विविध पैलूंवर प्रतिबिंबित करतात आणि भ्रष्टाचार आणि अनैतिक पद्धतींचा सामना करण्यासाठी नाविन्यपूर्ण उपाय आणि धोरणे सामायिक करतात.

लेखन स्पर्धेत भाग घेऊन, लोकांनी सतर्कतेची संस्कृती कशी वाढवायची आणि नैतिक वर्तन कसे वाढवायचे याबद्दल त्यांचे अंतर्दृष्टी, अनुभव आणि सूचना सामायिक केल्या.

एकूणच, दक्षता जागरूकता सप्ताह पाळणे आणि लेखन स्पर्धा आयोजित करणे हे BIS आणि त्यापुढील पारदर्शकता, सचोटी आणि उत्तरदायित्वाच्या संस्कृतीला चालना देण्यासाठी एक महत्वाचे पाऊल आहे. हे नैतिक मूल्यांचे पालन करण्याच्या वचनबद्धतेला बळकटी देते आणि भ्रष्टाचारमुक्त समाजाला चालना देण्यासाठी संस्थेच्या समर्पणाची जाणीव करून देते.

एकता दिवस 2022

एकता दिवस, राष्ट्रीय एकात्मता दिवस म्हणूनही ओळखला जातो. भारताचे पहिले उपपंतप्रधान आणि लोहपुरुष सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या जयंतीनिमित्त दरवर्षी 31 ऑक्टोबर रोजी हा दिवस साजरा केला जातो. हा दिवस एकता, अखंडता आणि एक राष्ट्र म्हणून एकत्र राहण्याचे महत्त्व वाढवण्यासाठी समर्पित आहे.

वॉकथॉन हे सार्वजनिक सहभागाचे आणि उत्सवाचे लोकप्रिय साधन आहे, जेथे लोक चालण्याच्या कार्यक्रमात सहभागी होण्यासाठी एकत्र येतात, सहभागींमध्ये सुसंवाद आणि एकतेची भावना वाढवतात. अशा घटना अनेकदा विविध लोकांच्या गटाला आकर्षित करतात, ज्यात कर्मचारी, भागधारक आणि समुदाय सदस्यांचा समावेश असतो.

संस्थेच्या सर्व सदस्यांना आणि व्यापक समुदायाला एकता आणि विविधतेचा शक्तिशाली संदेश देऊन एकता दिवस वॉकथॉन आयोजित करून साजरा करण्यात आला. हे सरदार पटेल यांच्या मूल्यांचे समर्थन करण्याची वचनबद्धता आणि अखंड आणि सशक्त भारताची त्यांची दृष्टी प्रतिबिंबित करते.

ब्यूरो ऑफ इंडियन स्टॅण्डर्ड्स स्थापना दिवस २०२२

भारतभर गुणवत्ता आणि सुरक्षितता मानके सेट करण्यासाठी जबाबदार असलेल्या प्रतिष्ठित संस्थेसाठी स्थापना दिन हा एक महत्वाचा प्रसंग आहे.

भा.मा.ब्यू. शी संबंधित प्रत्येकाच्या हृदयात मानके राखण्याची, सुरक्षेला चालना देण्यासाठी आणि नवकल्पना वाढवण्याची वचनबद्धता अधिक उजळते.

स्थापना दिनाचा उत्सव हा केवळ आनंदाचा आणि आनंदाचा क्षण नव्हता तर ते ज्या कारणासाठी उभे होते त्याबद्दल एकता, उद्देश आणि वचनबद्धतेचा उत्प्रेरक देखील होता. प्रत्येक छोट्यासा प्रयत्न, प्रत्येक समर्पण कृती आणि गुणवत्तेची प्रत्येक वचनबद्धता एक मजबूत, सुरक्षित आणि अधिक समृद्ध राष्ट्र निर्माण करण्यासाठी योगदान देते याची आठवण करून दिली.

संसदीय समितीची भेट

23 एप्रिल 2022 रोजी संसदीय समितीने भेट दिली. विधीमंडळाच्या निवडून आलेल्या किंवा नियुक्त सदस्यांचा समावेश असलेल्या या समितीने सरकारी काम आणि धोरणांचे निरीक्षण आणि मूल्यमापन करण्यासाठी हा दौरा केला.

ग्राहक हक्क दिवस 2022

ग्राहक जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि ग्राहकांशी जोडण्यासाठी, नाशिक येथे २३ डिसेंबर २०२२ रोजी ग्राहक प्लाझा स्टॉल उभारण्यात आला. मुंबई गरक पंचायत पीठाच्या सहकार्याने हा उपक्रम घेण्यात आला. योगायोगाने ग्राहक हक्क दिन सप्ताहानिमित्त या बैठकीचे नियोजन करण्यात आले. ग्राहक हक्क आणि संरक्षण याबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.

कार्यक्रमादरम्यान, ग्राहकांना भा.मा.ब्यू., त्याचे उपक्रम आणि आयएसआय मार्क, हॉलमार्क आणि सीआरएस मार्क यांसारख्या विविध गुणवत्तेची हमी देणारी मौल्यवान माहिती आणि अंतर्दृष्टी प्रदान करण्यात आली.

त्यांना भा.मा.ब्यू. केअर ॲप आणि भा.मा.ब्यू. ॲपचा वापर कसा करायचा याबद्दल देखील माहिती देण्यात आली, जे उत्पादन आणि सेवांच्या मानके आणि गुणवत्तेशी संबंधित माहिती सहज उपलब्ध करून देणे आणि तक्रार निवारण सुलभ करण्याच्या उद्देशाने एक ग्राहकाभिमुख साधन आहे.

या उपक्रमाला उपस्थित सर्वसामान्य प्रेक्षकांचा सकारात्मक प्रतिसाद लाभला.

Welcome to Manak Rath

(A platform for exchange of information and conducting Standards based activities)

Standards Club

(An initiative to nurture the students as Brand Ambassadors of Quality)

World of Standards

(An initiative to broad-base the stakeholder engagement for development of Standards)

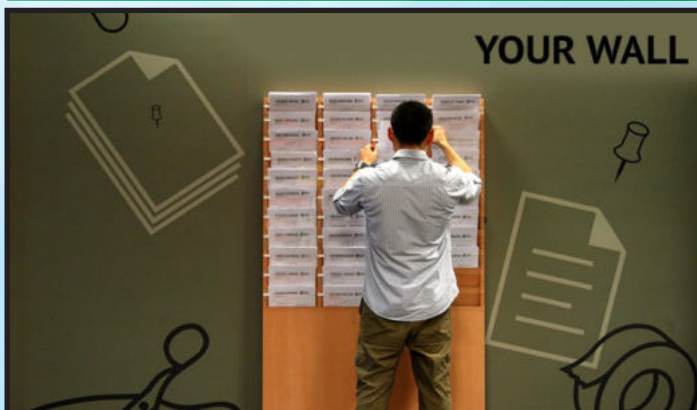

WALL OF WISDOM

WALL OF WISDOM

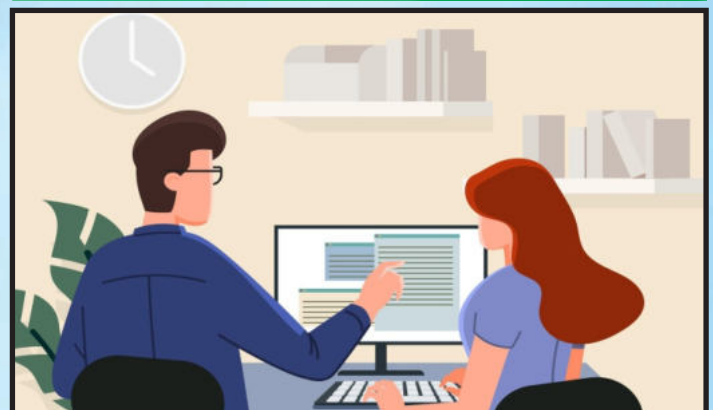

CLASSROOM

YOUR WALL

YOUR WALL

BY THE MENTORS

1) Manak Rath - Online Rxchange Forum

<https://www.exchangeforum.bis.gov.in/users/standard>

2) Products Under Compulsory Certification

<https://www.bis.gov.in/products-under-compulsory-certification/>

3) Standards Club In Educational Institutions

https://www.services.bis.gov.in/php/BIS_2.0/

4) Learning Science via Standards

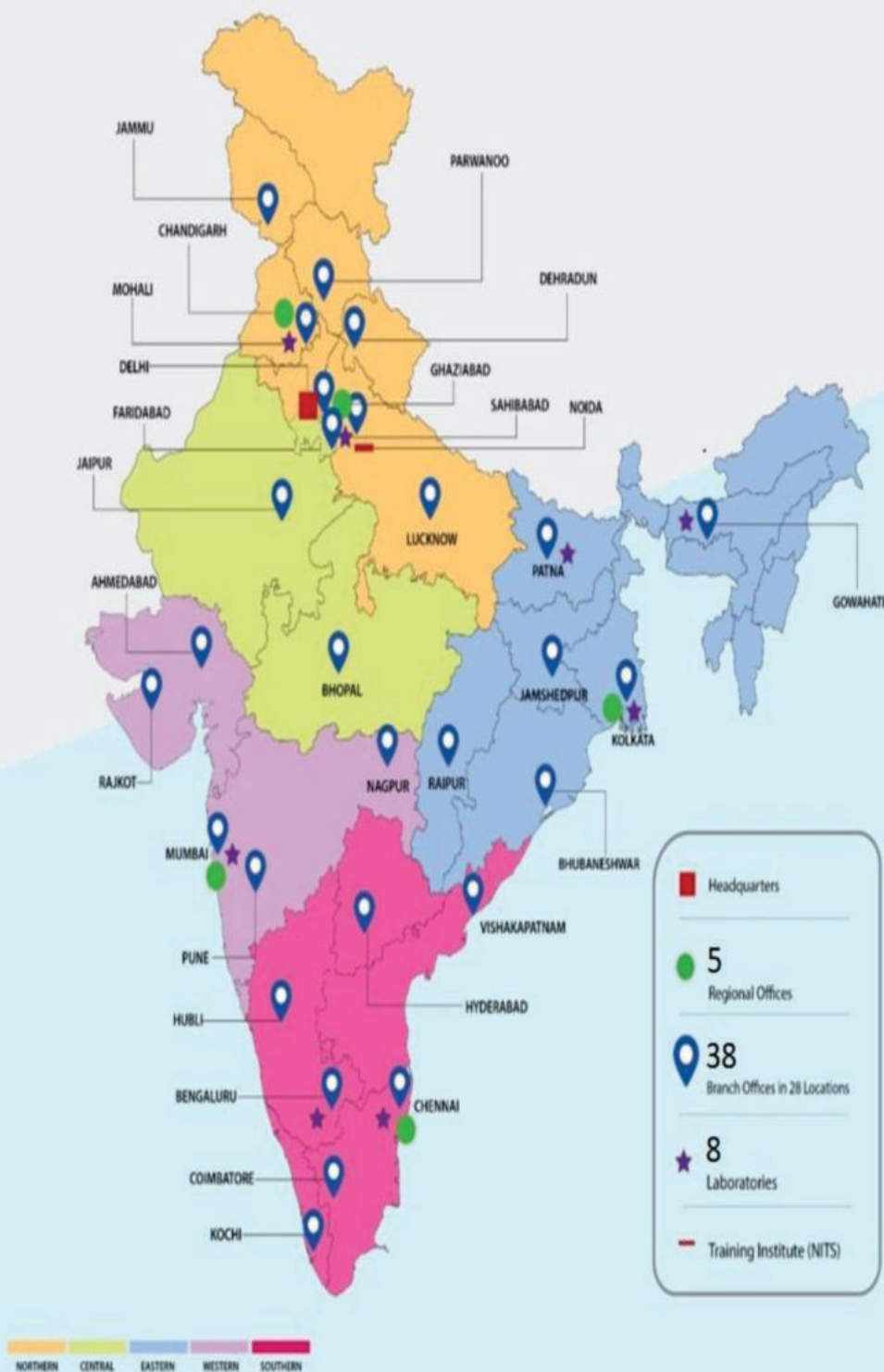
<https://www.bis.gov.in/learning-science-via-standards/>

5) Know Your Standard

https://www.services.bis.gov.in/php/BIS_2.0/bisconnect/knowyourstandards/indian_standards/isdetails

6) BIS Care App

<https://www.bis.gov.in/bis-apps/>

Reach us at :-

BIS MUMBAI BRANCH OFFICE - I

Western Regional Office, 5th Floor, MTNL, CETTM Building, Technology Street,
Hiranandani Gardens, Powai, Mumbai - 400076, Maharashtra

पश्चिम क्षेत्रीय कार्यालय, ५वी मंजिल, एमटीएनएल, सीईटीटीएम बिल्डिंग,
टेक्नोलोजी स्ट्रीट, हीरानंदानी गार्डन्स, पवई, मुंबई - ४०००७६, महाराष्ट्र.

Email : mubo1@bis.gov.in / Tel: 022-25702721

Website : www.bis.gov.in

मुख्यालय : मानक भवन, 9 बहादुर शाह जफर मार्ग, नई दिल्ली - 110002.
Manak Bhavan, 9, Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi - 110002.